

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/135/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

217/2011. (VII. 21.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszosok**¹ 2011. március 1-jén, illetve 2011. június 1-jén előterjesztett **panaszbeadványait** a 2011. július 21-én – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében - megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

elutasítja és átteszi

az ügyben hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szerv – a Miskolci Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a panasz részben elkésett, részben pedig nem az arra jogosult terjesztette elő; ugyanakkor a beadvány alapján az annak elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szerv megállapítható.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A Testülethez elsőként a jogi képviselő fordult 2011. március 1-jén, postai úton beadvánnyal, az alábbi tartalommal. Előadta, hogy a panaszos ellen a Miskolci Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztálya, illetve a Sajóbábonyi Rendőrőrs zaklatás vétsége miatt büntetőeljárást folytat. Ezen eljárásban a panaszos a jogi képviselőt meghatalmazta, hogy nevében eljárjon, és a 2011. február 22-én és 24-én foganatosított nyomozati cselekmények ellen panaszt terjesszen elő. Ez alapján a jogi képviselő leírta, hogy a panaszos 2011. február 21. napjára gyanúsított kihallgatásra szóló idézést kapott, ám azt csak 2011. február 22-én vette kézhez. Ekkor haladéktalanul felkeresett egy ügyvédet, aki azt mondta neki, hogy meg fogja beszélni az ügy előadójával, hogy a kihallgatásra mikor kerüljön sor. Az ügyvéd azonban később arról tájékoztatta a panaszost, hogy 2011. február 22-én sem az ügy előadójával, sem a Sajóbábonyi Rendőrőrssel nem tudta felvenni a kapcsolatot. Mindezek után ugyanezen a napon 21 óra 30 perckor a panaszost előállították a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszosok személyes adatait töröltük.

rendőrörsre – a hivatkozott jelentésben foglaltak szerint – „a büntetőeljárás sikeres lefolytatása érdekében”.

Kifogásolja ennek kapcsán a jogi képviselő, hogy az előállítást foganatosító rendőrök nem voltak tekintettel arra, hogy amikor a panaszos nekik ajtót nyitott, mindössze alsóneműt viselt; ezek után csak a kikerkezett egyenruhás férfi rendőr jelenlétében öltözhettek fel. Nem voltak tekintettel arra sem, hogy a 15 hónapos gyermekéhez igyekezett volna haza T. községbe, akire éppen a szülei vigyáztak és vártak a panaszosra, továbbá nem engedték neki azt sem a rendőrök, hogy az előállításról a szüleit telefonon értesítse. A rendőri intézkedést rendkívül megalázónak és emberi méltóságát sértőnek tartotta a panaszos. A beadvány szerint a két egyenruhás rendőr közül csak az egyiknek a ruházata volt azonosításra alkalmas, a másik rendőr öltözetén sem azonosító szám, sem név nem volt elhelyezve. Ez a rendőr egyébként az egész előállítás alatt agresszíven és megfélemlítő módon viselkedett a panaszossal szemben. Miután a rendőrörsön a panaszos szóvá tette a szabálytalan öltözetet, csak ezt követően kerültek fel a rendőr ruházatára a fent említett ékítmények. Az előállítás foganatosításakor csak szóban közölték a panaszossal, hogy kihallgatásra viszik be, erről azonban semmilyen határozatot, vagy parancsot nem tudtak felmutatni. A lakásból távozva a panaszos észlelte, hogy az épület előtt egy negyedik, civil ruhás személy is kikerkezett a rendőrökkel, ő „Polgárőr” feliratú gépjárművel kísérte a beszállítást végző rendőröket.

A beadvány megjegyezte, hogy a nyomozó hatóság az előállítás időpontjában nem is tudhatott arról, hogy a panaszosnak küldött idézés szabályszerűen kézbesítésre került-e, illetve, hogy az idézésen a panaszos meg kíván-e jelenni, vagy pedig ki akarná vonni magát a büntetőeljárás alól. Ez utóbbi egyébként nem állt szándékában a panaszosnak, hiszen megpróbálta értesíteni a távolmaradása okáról a hatóságot, és részt kívánt venni a nyomozati cselekményen. A panaszos ügyvédje 2011. február 22-én kb. 23 órakor érkezett meg a rendőrörsre, és arra kérte a parancsnokot, hogy bocsássa rendelkezésére az előállításra vonatkozó határozatot vagy parancsot. Erre azt a választ kapta, hogy annak elkészítése még folyamatban van. Megjegyezte a beadvány azt is, hogy a nyomozást a konkrét ügyben a rendőrhatalóság 2010. augusztus 26. napján rendelte el, így annak határideje – a hosszabbításokra is figyelemmel – 2011. február 26-án lejárt. A vonatkozó jogszabályi előírásokra hivatkozva a beadvány kifejtette, hogy ha a nyomozás határidejének meghosszabbítása indokolt, a nyomozó szervnek olyan időpontban kell előterjesztést tennie a határidő meghosszabbítására, hogy az ügyészhez az a határidő lejárt előtt legalább 10, ha a hosszabbításra felettes ügyész jogosult, 15 nappal megérkezzen. Feltételezhetően a nyomozó hatóság a konkrét ügyben elmulasztott előterjesztést tenni a nyomozás határidejének meghosszabbítására, ezt pedig a panaszos „jogszerűtlen előállításával próbálta kiküszöbölni”.

A beadványban foglalt álláspont szerint a panaszos előállítása nem felelt meg a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 33. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltaknak, hiszen arra 2011. február 22-én 21 óra 30 perckor került sor, és az ügyben feljelentőként szereplő másik személyt ugyanezen a napon 22 óra 42 perckor hallgatták ki folytatólagosan. Az éjszaka folyamán szembesítés is történt, amely nem vezetett eredményre. Közvetítői eljárás lehetőségéről a panaszos és a másik személy nem kapott felvilágosítást. A kihallgatást követően közölték a panaszossal és ügyvédjével, hogy az iratismertetési eljárás 2011. február 24-én 19 órától fog történni a Sajóbátonyi Rendőrőrs hivatali helyiségében. A panaszos az elővezetéséről, kihallgatásáról, szembesítéséről, illetve ezek időtartamáról semmilyen igazolást nem kapott. Az iratismertetés időpontjában a panaszos az ügyvédjével az említett helyen megjelent, ahol a nyomozati cselekményt foganatosító rendőr eléjük tárt egy rendezetlen, sorszámozatlan „iratkupacot”. Az ügyvéd azon kérdésére, hogy az iratok miért

nincsenek összefűzve, sorszámmal és iratjegyzékkel ellátva, azt a választ kapta, hogy az ügy előadója arra várt, hogy az ügyvéd csatolja a meghatalmazását, illetve nem tudta, hogy kívánnak-e meg iratokat csatolni, lesz-e valamilyen indítványuk. Ezt a magyarázatot a beadvány kifogásolta, mert nem lehetett tudni, hogy a hatóság a teljes iratanyagot a panaszos elé tárta-e; ezzel megsértve a védelemhez, valamint az iratok megismeréséhez fűződő jogait. A beadvány hivatkozott a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet (a továbbiakban: együttes rendelet) 136. § (3) bekezdésére, amely szerint: „Az iratok megismeréséhez a nyomozási iratok sorszámozott, összefűzött első példányát és mellékleteit kell átadni.” Ez a konkrét esetben nem történt meg, és a beadvány álláspontja szerint, mivel 2011. február 26-án a nyomozás határideje lejárt, szabályszerűen már nem is fog megtörténni.

2011. február 25-én egy r. főtörzsőrmester, az ügy előadója felhívta a panaszos ügyvédjét, és az iratismertetési eljárással kapcsolatban olyan tartalmú „magyarázatot” adott, miszerint a megelőző napon egyébirányú magán jellegű elfoglaltsága miatt nem tudott jelen lenni az iratismertetésen, ezért szolgálatban lévő kollégáját kérte meg ennek foganatosítására, aki pedig összecsérélte a panaszosnak szánt, összefűzött és sorszámozott iratokat és a ténylegesen eléjük terjesztett „iratkupacot”, közölte egyúttal azt is, hogy 2011. február 25-én ezt a rendezett iratcsomagot lehetőség van megtekinteni. Az ügyvéd a magyarázatot hallva elmondta a r. főtörzsőrmesternek, hogy az iratismertetést megtartó kollégája a megelőző napon még a szomszédos irodába is átment érdeklődni, majd azt a tájékoztatást adta, hogy a másik iratcsomag sincs sorszámozva, tehát nem lehetnek valósak az általa elmondottak.

2) Az előző pontban ismertetett beadványt megfogalmazó jogi képviselőnek a Testület 2011. március 24-én tájékoztató levelet küldött, amelyben többek között – kiemelten is – azt a kérést fogalmazta meg, hogy amennyiben a jogi képviselő a panaszos nevében el kíván járni a Testületnél meginduló panaszeljáráásban, akkor az erre vonatkozó, a panaszostól származó, általa aláírt ügyvédi meghatalmazás egy példányát 15 napon belül küldje meg a Testület részére.

A tájékoztató levelet a jogi képviselő által megadott címen található irodában 2011. március 29. napján kézhez vették a Testülethez visszaérkezett térítvény tanúsága szerint. Az azóta eltelt időszakban azonban a Testülethez olyan meghatalmazás, amely a panaszostól származna, és a beadványt megfogalmazó jogi képviselőt feljogosítaná arra, hogy a panaszos nevében a Testület előtti panaszeljáráásban eljárjon, nem érkezett.

3) 2011. június 1-jén, elektronikus úton a panaszos is beadvánnyal fordult a Testülethez, illetve a rendelkezésére álló rendőrségi dokumentumokat is megküldte ennek mellékleteként.

a) A megküldött beadványban a panaszos előadta, hogy a 2011. február 22-én vele szemben foganatosított előállítás és annak körülményei miatt a Miskolci Rendőrkapitányságon is panaszbeadvánnyal élt, az annak alapján indult eljárást azonban 2011. április 22-én felfüggesztették arra való hivatkozással, hogy a Testület előtt is vizsgálat van folyamatban. Ezzel kapcsolatban a panaszos – hivatkozva az Rtv. és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseire – úgy vélekedett, hogy a kapitányságvezetőnek kötelessége lett volna 30 napon belül döntést hozni a beosztottai által foganatosított rendőri intézkedések törvényességével kapcsolatban. Mivel azonban ez nem így történt, és a panaszeljárást felfüggesztették, a panaszos elfogultságra kezdett gyanakodni a rendőri szerv részéről. A

panaszos azt a kérést fogalmazta meg a Testület felé, hogy tegye meg a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy megállapítható legyen a felfüggesztés „jogtalansága”, és a Miskolci Rendőrkapitányság határozattal zárja le a panaszügyet. Ismételt rögzítette azon álláspontját, miszerint a Testület eljárása független a Miskolci Rendőrkapitányság eljárásától, így nem szükséges a rendőrség részéről a testületi döntés bevárása.

Ezekon kívül az alábbi észrevételeket tette még a panaszos a beadványában. Az ügyében folyó eljárás során meghallgatták az intézkedő rendőröket, a védelmét ellátó ügyvédet, valamint magát a panaszost is. Az eljárás során az egyik r. főtörzsőrmester úgy nyilatkozott, hogy 2011. február 22-én 14 órától másnap 2 óráig teljesített szolgálatot egy r. őrmester kollégájával. Ennek során a Sajóbábonyi Rendőrőrs parancsnoka eligazítást tartott, amelyen elmondta, hogy 18 órától „akciószolgálatot fognak ellátni”, mivel egy folyamatban lévő büntetőeljárásban gyanúsított személyt kell előállítani. A konkrét zaklatási ügy részletei kapcsán a panaszos hivatkozott egy másik r. törzsőrmester vallomására illetve jelentésére is, amelyben úgy nyilatkozott az érintett rendőr, hogy az ügy sértettje felhívta a Sajóbábonyi Rendőrőrsöt, hogy 18 órakor kíván Miskolcra menni gépkocsival, de attól fél, hogy a panaszos megint követni fogja őt. (Ennek a bejelentésnek a pontos időpontja nem megállapítható a panaszos szerint). Ekkor a r. törzsőrmester csatlakozott kollégáihoz, és megjelent a sértett lakása közelében, hátha közvetlenül is észlelni tudják, amint őt a panaszos gépkocsival követi, ilyesmit azonban nem tapasztaltak. Ebből a panaszos szerint következik, hogy a terhére rótt cselekményt ő nem követte el, amit magának a sértettnek a 2011. február 22-én 22 óra 42 perckor rögzített folytatólagos vallomása is alátámaszt, amikor abban a sértett úgy nyilatkozott, hogy ezen a napon egymással szembe közlekedtek, tehát nem követésről volt szó. A panaszos előállítása körülményeiről az őrsparancsnok is jelentést készített 2011. február 25-én, amely szerint a sértett jelezte a rendőrség felé, hogy őt napok óta különféle gépkocsikkal követik, illetve a panaszos is követni szokta őt. Ennek megfelelően a parancsnok utasította a kollégáit, hogy az esti órákban visszatérően ellenőrizzék S. községét, és az onnan kivezető útszakaszokat. Ez a panaszos szerint ellentétes a r. főtörzsőrmester fent idézett vallomásával, ahol ő úgy nyilatkozott, hogy folyamatban lévő büntetőeljárásban kell gyanúsított személyt előállítani. Emiatt a panaszos arra a következtetésre jutott, hogy mivel nem tudták őt a rendőrök tetten érni, az előállítása inkább a megleckéztetését szolgálta.

A panaszos akkori ügyvédje a vallomásában egyértelműen elmondta, hogy a panaszos előállítása időpontjában az előállítás indoka az volt, hogy a panaszos tanúkihallgatásra idézés ellenére nem jelent meg. Elmondta azt is, hogy véleménye szerint az intézkedő rendőr a panaszossal végig arrogáns volt, és az előállítást szeméremszéttő módon foganatosította. Az ügyvéd telefonon keresztül végig hallotta az előállítás megkezdésekor történeteket. Ennek a valóságtartalmát az is alátámasztja, hogy bár a panaszos az előállítása megkezdését követően nem vehette fel a kapcsolatot az ügyvédjével, ő mégis megjelent a kihallgatáson. (Időközben a Sajóbábonyi Rendőrőrs nyomozója felvette a kapcsolatot telefonon az ügyvéddel.)

A r. törzsőrmester 2011. március 31-én történt folytatólagos tanúkihallgatása során mondta csak el, hogy már a folyamatban lévő beszállítást alatt kérdezte csak meg a panaszost, hogy megkapta-e az idézést. Azt is mondta, hogy ha ez nem történt meg, a panaszosnak kellett volna ezt jelezni a rendőrség felé. A panaszos azt válaszolta, hogy tudomása szerint ilyen jogszabályi kötelezettsége neki nincsen, de ennek ellenére a kézhezvétel napján konzultált az ügyvédjével, aki megígérte, hogy jelezni fogja a rendőrség felé a történeteket, és új időpontot fog kérni.

A panaszos – a terhére rótt cselekmény tárgyi súlyára is tekintettel – teljesen aránytalannak tartotta a vele szemben alkalmazott rendőri intézkedést. Ez az előállítás véleménye szerint akkor is indokolatlan lett volna, ha szabályszerűen kézbesített idézés ellenére maradt volna távol, a konkrét esetben azonban még csak nem is erről volt szó.

Előadta a panaszos továbbá, hogy az ügyel kapcsolatban a meggyanúsítása ellen benyújtott panaszát is elutasították, pedig a nyomozati anyagból kitűnő zaklatási időpontokban kimutathatóan nem a panaszos hívta a sértettet, egyetlen időpont volt csak, amikor ők telefonon beszéltek. A sértett feljelentése a panaszos szerint egyértelműen bosszúból történt, mivel ő a sértett férjével kapcsolatban áll, és egy közös gyermekük is született. Példátlannak tartotta a panaszos azt is, hogy egy ilyen bűncselekmény esetében még a gyanúsítást követő éjszaka, 0 óra 48 perckor a sértettet is behívták a rendőrsre, hogy rögtön lefolytassák a szembesítést is. A panaszos szerint mindezek mögött nem csak a büntetőeljárás korrekt, gyors és törvényes lefolytatásához fűződő érdek áll, hanem az ő indokolatlan meghurcolása és megszegyenítése is.

Leírta a panaszos továbbá, hogy a vele szemben indított eljárás előkészítésére bőven volt ideje a rendőrségnek, ezért az előállítására vonatkozó parancs elkészítését is megtehették volna, annak nem csak akkor kellett volna elkészülnie, amikor az ügyvédje a rendőrsön kifogásolta az előállítás okát.

A Miskolci Rendőrkapitányság az ügyel kapcsolatban meghallgatta az intézkedő rendőröket, akik arról is nyilatkoztak, hogy a panaszos megpróbálta bezárni előttük az ajtót, amikor kiérkeztek hozzá. A panaszos szerint ez még akkor sem lenne a terhére írható, ha valóban így tett volna, tekintettel arra, hogy nem volt felöltözve. A panaszos azonban érzekelte, hogy túlerőben vannak vele szemben a rendőrök, ezért kísérletet sem tett arra, hogy őket kizárja, és nevetségesnek tartja, hogy ezzel is az előállítása jogszerűségét akarják alátámasztani. Ha ellenállást tanúsított volna, nyilván meg is bilincseltek volna. Mindezek alapján az előállítását szakszerűtlennek és indokolatlannak tartotta, amely akár a jogellenes fogvatartás bűncselekmény megállapíthatóságát is felvetheti az intézkedésben érintett rendőrök részéről. Összességében pedig utalt arra a tényre, hogy lakóhelyén mindenki ismer mindenkit, ennek ellenére szerinte a rendőrség nem azzal szolgálja a közrendet, ha egy családi botrányért megleckéztet egy fiatal édesanyát.

Ezt a beadványát a panaszos 2011. június 1-jén postai úton, aláírásával ellátva is megküldte a Testület részére.

b) A beadvány mellékleteiként a panaszos a Testület rendelkezésére bocsátotta az alábbi – elsősorban a büntetőeljáráshoz kapcsolódó – rendőrségi iratokat is:

– A M. Városi Ügyészségen 2010. március 11-én hozott, a panaszos gyanúsítottkénti kihallgatása ellen bejelentett panaszát elutasító határozat.

– A Miskolci Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályán 2011. március 29-én felvett jegyzőkönyv a panaszos mint tanú meghallgatásáról a rendőrségen indult panasz eljárásban.

– A Miskolci Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályán 2011. március 9-én felvett jegyzőkönyv a panaszossal szemben eljárási cselekményeket fogatosító r. törzsőrmester mint tanú meghallgatásáról a rendőrségen indult panasz eljárásban.

– A Miskolci Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályán 2011. március 31-én felvett jegyzőkönyv a panaszossal szemben eljárási cselekményeket fogatosító r. törzsőrmester mint tanú folytatóságos meghallgatásáról a rendőrségen indult panasz eljárásban.

– A Miskolci Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályán 2011. március 11-én felvett jegyzőkönyv a panaszossal szemben intézkedő r. főtörzsőrmester mint tanú meghallgatásáról a rendőrségen indult panaszeljáráásban.

– A Miskolci Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályán 2011. március 31-én felvett jegyzőkönyv a panaszossal szemben intézkedő r. főtörzsőrmester mint tanú folytatólagos meghallgatásáról a rendőrségen indult panaszeljáráásban.

– A Miskolci Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályán 2011. március 11-én felvett jegyzőkönyv a panaszossal szemben intézkedő r. őrmester mint tanú meghallgatásáról a rendőrségen indult panaszeljáráásban.

– A Miskolci Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályán 2011. március 31-én felvett jegyzőkönyv a panaszossal szemben intézkedő r. őrmester mint tanú folytatólagos meghallgatásáról a rendőrségen indult panaszeljáráásban.

– A Miskolci Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályán 2011. április 4-én felvett jegyzőkönyv egy a panaszos előállításánál jelen volt tanú meghallgatásáról a rendőrségen indult panaszeljáráásban.

II.

A panasz kivizsgálása során a Testület felvilágosítás-kéréssel fordult az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatához, és megküldeni kérte az intézkedésekkel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, illetve konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból a Testület az alábbiakat emeli ki, az ügy szempontjából lényeges voltak miatt.

1) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta a 2011. február 25-én kelt, és március 1-jén érkeztetett, a Miskolci Rendőrkapitányság vezetőjének címzett panaszbeadványt, amely az Indokolás I. rész 1) pontjában ismertetett beadvánnyal megegyező tartalmú, és amelyet ugyanaz a jogi képviselő terjesztett elő.

2) A Testület részére megküldött iratok között szerepel a panaszossal szemben 2011. február 22-én intézkedő r. főtörzsőrmester és r. őrmester jelentése, és ehhez kapcsolódóan a parancsnoki vélemény és kivizsgálás, valamint a Sajóbábonyi Rendőrőron kiállított igazolás, amelyen szerepel a Testülethez fordulás lehetősége is; ezen dokumentumok Testületnek megküldött példányai ugyanakkor nincsenek kitöltve.

3) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta a M. Városi Ügyészségen 2010. március 13-án kelt, a panaszos nyomozó hatóság intézkedése ellen bejelentett panaszát elutasító határozatot is. Ebben az ügyészség az arra irányuló panaszt utasította el, amely szerint nem volt törvényes az előállítás, mert az idézés szabályszerűségéről, illetve arról, hogy annak a panaszos eleget kíván-e tenni, az adott időpontban a hatóságnak még nem is lehetett tudomása; illetve amely szerint az iratismertetés nem volt megfelelő, mivel az iratok nem voltak sorszámozva és összefűzve.

4) A rendőrség által a Testületnek megküldött iratok között szerepel egy meghatalmazás, amelyet a panaszos 2011. március 28-án adott annak a jogi képviselőnek, aki az Indokolás I. rész 1) pontjában, illetve a II. rész 1) pontjában ismertetett beadványokat is készítette. E meghatalmazásban a panaszos arra jogosította fel a jogi képviselőt, hogy az ő képviselét a Miskolci Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályán, a hivatkozott számú folyamatban lévő ügyben ellássa. Az ügyszám alapján ez az eljárás a jogi képviselőnek az Indokolás II.

rész 1) pontjában ismertetett panaszbeadványa alapján a Miskolci Rendőrkapitányságon megindult, a közigazgatási eljárás szabályai szerint zajló panasz eljárás.

III.

A Testület az alábbiakban az Indokolás I. rész 1) és 3) pontjaiban ismertetett beadványok vizsgálatát külön-külön végzi el.

1) Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el. E törvényi rendelkezésből egyszerű nyelvtani értelmezéssel, közvetlenül következik, hogy az a személy, akinek az alapvető jogát az említett rendőri intézkedések, kényszerítő eszköz-alkalmazások illetve rendőrségi mulasztások érintik, „vagy” az intézkedést foganatosító rendőri szervhez fordulhatnak emiatt panasszal, vagy „választásuk szerint” kérhetik a Testület vizsgálatát és az országos rendőrfőkapitány (vagy a főigazgatók) döntését. A két eljárás között választani kell, azok párhuzamosan nem folyhatnak, egymást kizárják; nem lehet ugyanazon panaszügyben több – akár esetleg egymással ellentétes tartalmú – határozatot hozni, több a kivizsgálásra jogosult szerv egyszerre nem járhat el ugyanazon panaszbeadvány alapján.

a) Amennyiben az érintett az első lehetőséget választja, és az intézkedést foganatosító rendőri szervhez fordul panasszal, ezt az Rtv. 92. § (2) bekezdése alapján szélesebb körben teheti meg, eszerint ugyanis nemcsak alapvető jog megsértése miatt, hanem egyéb „jog vagy jogos érdek érintettsége” esetén is lehet az intézkedést foganatosító szervnél panasszal élni. Az Rtv. 93/B. § (2) bekezdése szerint ehhez a szervhez a panaszt az intézkedéstől számított 30 napon belül lehet előterjeszteni, és az elbírálásnak is a beérkezéstől vagy az áttételtől számított 30 napon belül kell megtörténnie. Az Rtv. 93/B. § (1) bekezdése szerint az ilyen panaszokat az intézkedést foganatosító szerv vezetője közigazgatási hatósági eljárásban, a Ket. alapján bírálja el. Határozatával szemben a (3) bekezdés értelmében az intézkedést foganatosító rendőri szerv felett irányítási jogkört gyakorló személyhez lehet fellebbezéssel fordulni – kivéve, ha első fokon az országos rendőrfőkapitány (vagy a főigazgatók) járt el, mert akkor fellebbezésnek nincs helye, a döntés ellen közvetlenül bírósági felülvizsgálatot lehet kérni. Egyebekben a jogerős (másodfokú) határozat ellen a Ket. 109. § (1) bekezdése szerint, jogszabálysértésre hivatkozva, a határozat közlésétől számított 30 napon belül szintén lehet bírósági felülvizsgálatot kérni a közigazgatási ügyekben eljáró bíróságtól.

b) Amennyiben az érintett a második lehetőséget választja, és a Testületnél terjeszt elő panaszt, kérve az ügyben az országos rendőrfőkapitány döntését, ezt az Rtv. 93. § (1) bekezdése értelmében az intézkedéstől – vagy ha a jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól – számított 8 napon belül teheti meg. A Testület a (2) bekezdés alapján az alapvető jogot nem, vagy csekély mértékben sértő intézkedéssel szemben előterjesztett panaszt nem terjeszti az országos rendőrfőkapitány elé, hanem átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez, ha ez ellen a panaszos előzetesen nem tiltakozott. A Testület vizsgálatáról, valamint ha a panaszbeadvány a Testület állásfoglalásával együtt az országos rendőrfőkapitánynak (vagy a főigazgatóknak) kerül megküldésre, az ő eljárásukról a részletes szabályokat az Rtv. 93/A. §-a tartalmazza.

Az Rtv. 92. § (3) bekezdése alapján bármelyik alternatíva választása esetében lehetőség van arra, hogy a panaszt meghatalmazott, vagy jogi képviselő terjessze elő az érintett nevében.

c) Ha az érintett már választott, az intézkedést foganatosító rendőri szervhez terjesztett elő panaszt, valamint ott ennek alapján a panasz eljárás meg is indult, a Testületnek csak arra van lehetősége az Rtv. 93. § (3) bekezdése alapján, hogy a rendőri szervektől az előterjesztett panaszokról felvilágosítást kérhet, és ha saját vizsgálata feltételei fennállnak, erről a panaszost, illetve az eljáró rendőri szervet értesíti. Ezen értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül a panaszos kérheti, hogy panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően az országos rendőrfőkapitány (vagy a főigazgatók) bírálja el. (Tehát az eljárás a második lehetőség szerint folytatódjon.) A Testület értesítése kézhezvételekor az érintett rendőri szervnek is fel kell függesztenie az eljárását. Ha pedig a panaszos a 8 napos határidőn belül kéri is ezt a lehetőséget, az érintett rendőri szerv köteles a panaszt a Testülethez áttenni. Ha a 8 napos határidő eredménytelenül telt el, a Testület erről az érintett rendőri szervet értesíti, és az köteles az eljárást tovább folytatni.

d) A vizsgált ügyben megállapítható, hogy a jogi képviselő – az imént ismertetett törvényi rendelkezéseket figyelmen kívül hagyva – ugyan egyszerre terjesztett elő beadványt mind az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, mind a Testülethez, meghatalmazással azonban a panaszostól csak arra rendelkezett, hogy az ő nevében az (meghatalmazásban ügyszám szerint pontosan megjelölt) intézkedést foganatosító rendőri szerv előtt folyó eljárásban eljárjon. Ehhez a beadványához ezt a meghatalmazást a jogi képviselő csatolta is – legalább is a rendőrségi iratok között ilyen szerepelt –, míg a Testületnek meghatalmazást nem juttatott el. Ennek megfelelően, szabályosan, az intézkedést foganatosító rendőri szerv előtt a panasz eljárás meg is indult, abban a rendőrség eljárási cselekményeket is foganatosított (tanúk meghallgatása).

A Testületnél ugyanakkor ezzel azonos időben a vizsgálat nem indulhatott meg, tehát nem a panasz eljárások párhuzamos megindulásáról van szó, mert a jogi képviselő – amellett, hogy nem tájékoztatta a Testületet arról, hogy az intézkedést foganatosító szervnél is beadvánnyal élt – a Testületnek a panaszostól származó, és ebben az eljárásban őt képviselőre feljogosító meghatalmazást nem küldött. Ennek hiányában pedig a beadványt a Testület érdemben nem kezdhette meg vizsgálni, mivel az – Az Rtv. 92. § (1) és (3) bekezdései értelmében – nem az előterjesztésre jogosulttól származott. Erre a hiányosságra a Testület a jogi képviselő figyelmét 2011. március 24-én kiküldött tájékoztató levelében külön is felhívta, megfogalmazva azt a kérést, hogy 15 napon belül juttassa el a Testülethez a panaszostól származó azon meghatalmazás egy példányát, amelyben őt a panaszos feljogosítja arra, hogy ebben a vizsgálatban a nevében eljárhasson. Ezt a levelet a jogi képviselő által megadott címen 2011. március 29-én kézhez vették a Testülethez visszaérkezett tértivevény tanúsága szerint. A jogi képviselő azonban az azóta eltelt időszakban nem válaszolt a levélre, az említett meghatalmazást nem küldte meg, valamint a párhuzamosan folyó eljárásokról sem nyújtott tájékoztatást [erről a Testület a rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratokból, valamint a panaszosnak az Indokolás I. rész 3) pontjában ismertetett beadványából szerzett tudomást].

Ennek következtében ez a beadvány a törvény által előírt szabályoknak megfelelően jelenleg sem az arra jogosulttól származik, meghatalmazás hiányában a vizsgálat megindítására, vagy egyéb célzott jogkövetkezmények elérésére [így akár az Rtv. 93. § (4) bekezdése szerinti kérelemnek] alkalmatlan, ezért a Testület elutasította.

Megjegyzzi ugyanakkor a Testület, hogy ezen elutasított beadvánnyal tartalmilag megegyező beadványt az intézkedést foganatosító szervhez a jogszabályi előírásoknak megfelelően előterjesztettek, amely alapján ott a panasz eljárás meg is indult, ám azt a testi eljárás lehetőségének felmerülése miatt felfüggesztették. Mivel tehát megállapítható ugyanebben az ügyben az eljárásra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szerv – az intézkedést foganatosító szerv –, ezért a Testület az elutasítás mellett az e szervhez történő áttételről is döntött.

2) Az Indokolás I. rész 3) pontjában ismertetett, a panaszostól származó beadvánnyal kapcsolatban a következőket lehetett megállapítani. Ezt a beadványt a panaszos a saját nevében, 2011. június 1-jén, elektronikus úton, illetve ugyanezen a napon aláírásával megerősítve postai úton küldte meg a Testület részére. A beadványban a panaszos – egyéb, a büntetőeljárással kapcsolatban felmerült körülmények mellett – a vele szemben 2011. február 22-én foganatosított előállítást és annak körülményeit kifogásolja.

a) Az Rtv. 93. § (1) bekezdése – az előző pontban is hivatkozottak szerint – előírja, hogy: „A Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemtől később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni”. A Testületnek megküldött rendőrségi iratok között található, a panaszos nevére kiállított igazolásból – bár abban az időtartamról szóló rész a Testület rendelkezésére bocsátott példányban nincs kitöltve [ld. Indokolás II. rész 2) pont] – kitűnik, hogy a panaszos az intézkedés (előállítás) foganatosításakor tájékoztatást kapott a Testülethez fordulás lehetőségéről. Erre is tekintettel, az Rtv. 93. § (1) bekezdésébe foglalt 8 napos határidő 2011. március 2-án lejárt. Beadványában a panaszos nem jelölt meg olyan kifogást, illetve nem terjesztett elő olyan igazolási kérelmet, amelyben olyan okra hivatkozott volna, amely alapján az őt ért jogsérelemtől, vagy a Testülethez fordulás lehetőségéről csak később szerzett volna tudomást. Eközben az intézkedést foganatosító szervhez jogi képviselője a nevében, határidőn belül panaszbeadvánnyal is élt, amely alapján a Miskolci Rendőrkapitányságon az ezt elbíráló közigazgatási hatósági eljárás meg is indult. A Testület rámutat, hogy a panaszos a beadványában helytelenül vélekedik arról, hogy az intézkedést foganatosító szervnél és a Testületnél egyszerre folyhatna panasz eljárás, az előző pontban írtak miatt. Szintén az előző pontban kifejtettek alapján azonban nem is az eljárások párhuzamos megindulásáról van szó, a Testülethez ugyanis az érdemi vizsgálatot lehetővé tevő panaszbeadvány (meghatalmazás hiányában) nem érkezett, szabályosan ezért csak az intézkedést foganatosító szervnél tudott megindulni a panasz eljárás.

b) Mindezek miatt ez a beadvány az Rtv. 93. § (1) bekezdése alapján elkésett. A Testület megállapítja azt is, hogy a beadványt nem tudta az Indokolás I. rész 1) pontjában ismertetett beadvány kiegészítéseként, vagy megerősítéseként sem értékelni, mivel az az előző pontban írtak szerint nem a jogosulttól származik, meghatalmazás nélkül pedig sem a testi eljárás határidőben történő megindítására, sem esetleg az Rtv. 93. § (4) bekezdése szerinti átvételi kérelemként nem értelmezhető. Ezek alapján a Testület vizsgálatát a konkrét esetben az elkésztettségén kívül az is gátolja, hogy az intézkedést foganatosító szervnél jogszerűen – és a beadvány alapján a panaszos akaratának megfelelően – megindult a panasz eljárás, és ennek átvételére az ismertetett jogszabályok alapján, valamint erre irányuló kérelem hiányában a Testületnek nincs lehetősége. Ezekre való tekintettel ezt a beadványt a Testületnek el kellett utasítania.

Itt is megjegyzi ugyanakkor a Testület, hogy a panaszos a beadványában kifejezetten olyan kérelmet fogalmazott meg, hogy a Miskolci Rendőrkapitányság az ügyében az eljárás

felfüggesztését szüntesse meg, és panaszbeadványáról érdemben, határozattal döntsön; ebben kérte a Testület segítségét is. A Testület erre a kérelemre is figyelemmel volt, amikor az elutasítás mellett az intézkedést fogantató szervhez, mint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervhez történő áttételről határozott. Ennek következtében a Miskolci Rendőrkapitányságon az eljárást tovább kell folytatni, és a panaszról hatósági határozatot kell hozni; amellyel szemben a panaszosnak az Indokolás III. rész 1) pont a) alpontjában ismertetett jogorvoslati lehetőségek fognak a rendelkezésére állni.

IV.

A fentiek miatt, figyelemmel az Rtv. 92. § (1) és (3) bekezdéseinek, valamint a 93. § (1) bekezdésének előírására, a beadványokat a Testület elutasította; mivel azonban ebben az ügyben a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szerv megállapítható volt, a Testület az ügy áttételéről is döntött, ennek következtében pedig a Miskolci Rendőrkapitányságon a panaszos eredetileg is ott megindult, de felfüggesztett panaszeljárást folytatni kell, és abban hatósági határozatot kell hozni.

A Testület mindezekre tekintettel – az Indokolásban kifejtettek alapján – a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2011. július 21.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
előadó testületi tag